

Botlik József történész (Ph.D.), egyetemi docens, Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészettudomány Kar, Budapest–Piliscsaba

Az ún. „Beneš-dekrétumok”

A Beneš-dekrétumoknak nevezett jogszabályok pontos elnevezése: „*A Csehszlovák Köztársaság elnökének dekrétumai*”. A Beneš név állandó használata azt a benyomást kelti, mintha kizárólag ő lett volna a jogszabályok szerzője. Bár szerepe, az egyes fontos dekrétumok létrejöttésében igen jelentős volt, „szerzőtársként” mégis számba kell venni – többek között – a *Csehszlovák Államtanácsot*. Ez a testület helyettesítette részben a *Csehszlovák Nemzetgyűlést* a londoni száműzetés éveiben. Sőt az emigráns kormányt, annak vezetőjét és tagjait. Később, 1945. május 9-étől az *Ideiglenes Nemzetgyűlés* összehívásáig (1945. október 28-ig) a *Csehek és Szlovákok Nemzeti Frontja Kormányát* és annak tagjait. A *Szlovák Nemzeti Tanács elnökségét* (ennek például a kommunista Gustav Husák is tagja volt) és a mintegy szlovák kormányként működő, ún. *Szlovák Megbízotti Testületet*. Ez a felsorolás érzékelteti, hogy az Eduard Beneš által kiadott megtorló dekrétumok mögött 1945. tavaszán széles, és erőteljes csehszlovák (bel)politikai, intézményi háttér húzódott. (Beneš 1918–1935 között Csehszlovákia külügyminisztere, közben 1921–1922-ben külügyminisztere, 1935-től köztársasági elnöke. Az 1938. szeptember 29-én aláírt müncheni egyezményt követően, október 5-én lemondott, majd elhagyta az országot.)

Magyarországon széles körben elterjedt az a feltételezés, miszerint az Eduard Beneš a jogszabályok kizárólag a háború utáni megtorlással foglalkoztak volna. Ez teljesen téves berögződés. Beneš, mint a londoni csehszlovák emigráns kormány vezetője, 1940 és 1945 között összesen 141 ilyen dekrétumot írt alá, amelyek szövege több vaskos kötetet tesz ki. A háború utáni megtorlásokon és „rendezéseken” kívül ezek a rendeletek számos más kérdéssel is foglalkoztak.

Fontos rámutatni, hogy a Beneš-dekrétumok kiadása Londonban már 1940-ben elkezdődött. *Mindenekelőtt azzal a céllal, hogy a világ közvéleménye előtt igazolják a csehszlovák állam, jogi és politikai folytonosságát*. Hangoztatva, hogy Csehszlovákia jogi értelemben, az elnöki lemondás, majd 1939. márciusában az azt követő megszállás és feldarabolódás után sem szűnt meg.

A csehszlovák emigráns kormány 1940. július 21-én alakult meg Londonban. Ugyanezen a napon hozta létre Eduard Beneš, az *1. sz. dekrétumával* az Államtanácsot. Az elnök (államfő) hivatalos elismerése a szövetséges hatalmak részéről azonban még egy évig váratott magára. Egyébként az ezt kinyilvánító jegyzékben nem szerepel a müncheni egyezmény előtti Csehszlovákia teljes területi jogfolytonosságának az elismerése.

Beneš elnök a következő, 1940. október 15-én kiadott *2. sz. dekrétumában* állította fel magának a dekrétumnak az intézményét. Ennek a jogintézménynek gyakorlatilag alkotmánytörvényi, illetve törvényi ereje volt. A különbség lényege az, hogy minden olyan elnöki intézkedéshez, amelyhez korábban – tehát békeidőben – a Csehszlovák Nemzetgyűlés

hozzájárulására is kellett, átmenetileg elegendő volt az emigráns kormány hozzájárulása. Egyébként a Beneš-dekrétumok kiadásáig, az ilyen módon történő törvényalkotásnak – az 1920. évi csehszlovák Alkotmány szerint – nem volt alkotmányos alapja.

Az összes így kiadott jogszabályt átmenetinek tekintették, mert azokat a szuverenitás helyreállítása után összeülő Nemzetgyűlés érvényben hagyhatta, illetve el is törölhette. Mint ismeretes, az *57/1946. számú Alkotmánytörvény* az összes dekrétum érvényességét megerősítette.

Az 1945. és 1948. között kiadott dekrétumok, és a hozzájuk csatlakozó számos, **hátrányosan megkülönböztető jogszabályok száma 89**. Ezek azok a megtorló jellegű dekrétumok, amelyeknek a közösségi bűnösség elve képezi az alapját. A dekrétumok érvényességét a körülöttük dúló, évtizedek óta tartó vitában a szlovák és a cseh fél a nemzetközi jog pilléreire felépített érvrendszerrel igyekszik alátámasztani.

A hivatkozási alapként szolgáló nemzetközi egyezmények

Potsdami Egyezmény

Az egyezmény XIII. fejezete előírta a német lakosság rendezett és emberséges áttelepítését Lengyelországból, Csehszlovákiából és Magyarországról, Németország négy megszállási övezetébe. Ezen kívül kijelölte az új, az ún. Odera-Neisse folyók által alkotott lengyel–német határt. A potsdami értekezlet 1945. július 17. és augusztus 2. között zajlott a Berlin melletti Potsdam város területéhez tartozó Cecilienhof kastélyban, a potsdami tavak partján. A megállapodásokat két okmány tartalmazza: az augusztus 2-án kiadott *Jelentés*, valamint az augusztus elsején kelt *Jegyzőkönyv*, ez utóbbit teljes szövegében csak 1947. március 24-én adták közre. Aláírók: Harry S. *Truman*, amerikai elnök, Joszif V. *Sztálin* generalisszimusz, a Szovjetunió Népbiztosok Tanácsának elnöke (kormányfő), Clement R. *Attlee* angol miniszterelnök. Ott volt Churchill korábbi brit kormányfő is, akinek pártja, a konzervatívok 1945. júliusban végzetes választási vereséget szenvedett.

Párizsi Jóvátételi Szerződés (1945. december 21.)

A Beneš-dekrétumok további nemzetközi egyezményekben

A *Magyarország és Csehszlovákia között* 1949. április 16-án, Budapesten aláírt *Barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés*. (Újrakötve: Budapest, 1968. június 14.)

Szerződés a Nyugatnémet Állam Szuverenitásáról (Párizs, 1954. október 23.)

A *Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között* 1995. március 19-én, Párizsban a *Horn Gyula* magyar és *Vladimír Mečiar* szlovák miniszterelnök által aláírt *Alapszerződés*.

A Beneš-dekrétumok és következményeik

A londoni emigráns csehszlovák kormány és Beneš köztársasági elnök 1942–1943 fordulóján egészítette ki a *csehszlovák nemzeti állam megteremtésének programját a magyar*

lakosság kitelepítésének követelésével. 1944. tavaszán Beneš tervét elfogadták a Moszkvában tevékenykedő csehszlovák kommunista vezetők, majd a Szlovák Nemzeti Tanács is. A különbség abban nyilvánult meg közöttük, hogy a Szlovák Nemzeti Tanács „lakosságcserével” akarta összekötni a magyarok teljes kitelepítését.

A cseh és szlovák politikusok – Eduard Beneš részvételével – 1944. végén Moszkvában véglegesítették a csehszlovák állam jövőjéről vallott nézeteiket, amelyet azután 1945. április 5-én, Kassán hoztak nyilvánosságra, mint egyeztetett programot.

A *Kassai Kormányprogram* kidolgozásában, illetve elfogadásában a csehek és szlovákok Nemzeti Frontjának valamennyi pártja részt vett: a kommunista párt csakúgy, mint a különböző polgári demokratikus pártok. A Kassai Kormányprogram VIII. fejezete kimondta, hogy a német és magyar nemzetiségű személyeket – *a kollektív bűnösség elve alapján* – megfosztja állampolgári jogaiktól. Ezt követően embertelen intézkedések sora következett. Időközben:

- 1945. február 27-én a Szlovák Nemzeti Tanács elrendelte a magyar „árulók” 50 hektárnál nagyobb földbirtokainak elkobzását.
- 1945. áprilisában és májusában a Szlovák Nemzeti Tanács elbocsátotta állásukból a magyar közalkalmazottakat, majd később a magánalkalmazottakat is.
- Nemzeti gondnokság, azaz állami kezelés alá kerültek a magyar tulajdonban lévő kis- és középüzemek, beleértve a kisiparosok műhelyeit is.
- A városokban – különösen Pozsonyban és Kassán – tömeges méreteket öltött a magyarok lakásainak igénybevétele, gyakran az érintettek internálásával egybekötve.
- Bezárták a magyar iskolákat, a magyar gyermekeket csak szlovák nyelvű oktatásra kényszerítették.

A Kassai Kormányprogram szellemében, Eduard Beneš 1945. augusztus 2-án bocsátotta ki a *33/1945. számú dekrétumot*, amelynek értelmében *a magyarokat (és németeket) megfosztották csehszlovák állampolgárságuktól.* Ettől kezdve a csehszlovákiai magyarok nem kaptak egészségügyi ellátást, a nyugdíjat, valamint a szociális juttatásokat.

1945. október elsején lépett hatályba a *88/1945. sz. elnöki dekrétum*, amelynek alapján a 16–55 éves férfiakat és 18–45 éves nőket *közmunkára lehetett kirendelni*, a lakóhelyüktől távol eső vidékekre is.

Népbírósi eljárások

A Kassai Kormányprogram meghirdetését (1945. április 5.) követő hónapokban a népbíróságok kb. 39 000 magyart – elsősorban értelmiségit – ítétek el, és utasítottak ki Szlovákiából, mint háborús bűnöst.

Az év végére az elítélt magyarok létszáma már meghaladta a 75 ezer főt. Az elítéltek között sok földműves volt, akiket megfosztottak földjüktől és más ingatlanaiktól is. A meghurcoltak aránya a révkomáromi járásban a felnőtt magyar lakosság 30,8 %-a, a párkányiban 24,2 %-a, a dunaszerdahelyiben 23,4 %-a, az ipolyságiban pedig 21 %-a volt

Közmunka (Valójában kényszermunka)

A 88/1945 számú dekrétumra való hivatkozással valósította meg a csehszlovák kormányzat civilizációt és az emberiséget, megszegyenítő eljárását, amely valójában a *magyarság deportálását* jelentette. 1946. szeptember végétől magyarok tízezreit, egyes adatok szerint kb. 73 000 főt szállítottak erőszakkal Csehországba, döntően a korábban szudétanémetek által lakott vidékekre.

Felvidéki otthonaikba azonnal szlovák lakosokat telepítettek. Épületeiket, bútorikat, gazdasági felszereléseiket és állatállományukat az állam elkobozta, bankszámláikat zárta. A munkaképes férfiakat és nőket a szó szoros értelmében *emberpiacra* vitték. Az ellátatlan betegek, valamint az öregek és a gyermekek közül több tucatnyian meghaltak útközben, vagy a célállomásra való érkezés után.

A csehszlovák hadsereg által kidolgozott tervek alapján előkészített kényszer-kitelepítés 1946. november 19-én kezdődött a hajnali órákban. A hadművelet pontos terv szerint zajlott le. Egy vagy két falut katonai egységek zártak körül, majd az előre elkészített névjegyzékek alapján felszólították az elszállítandó családokat a csomagolásra. A számúzendőkkel közölték, hogy eddigi lakóhelyüket el kell hagyniuk, ingatlanukat, állatállományukat és mezőgazdasági felszerelésüket elkobozzák. *A döntés ellen nem volt jogorvoslat.* A kijelölt családokat katonai tehergépkocsik szállították a legközelebbi vasútállomásra, ahonnan szigorú őrizet mellett elindultak Csehországba. Az elhurcolás 99 napig tartott, és 1947. február 25-én ért véget.

Az egyik szlovák történész, Juraj Zvara erősen szépített, ezért hitelesnek elfogadhatatlan adatai szerint a deportálás 9610 családot, összesen 41 640 magyar személyt érintett. Az elhurcoltakat 393 községből, 17 járásból válogatták össze, közöttük 5128 kisparszti családot.

A csehországi „közmunka” hatására, újabb és újabb menekült csoportok érkeztek Magyarországra, gyarapítva a korábban már hasonló módon átkerültek sok ezres táborát. A *teljes felvidéki magyar nemzeti közösségi sújtó bűnösség elvén megalkotott dekrétumok*, pontosabban időzítésük kapcsolatban állt azzal, hogy a csehszlovák kormány a potsdami értekezlet tagállamaihoz fordult a magyarok kitelepítése ügyében, amelyhez azonban nem sikerült a nemzetközi hozzájárulást megszerezni. Ez a tény növelte a csehszlovák hatóságok türelmetlenségét a magyarokkal szemben.

Lakosságcsere

Ilyen körülmények között írta alá 1946. február 28-án a nemzetközileg elszigetelt Magyarország, és a győztes Csehszlovákia, az ún. lakosságcsere megállapodást. Ennek értelmében ahány magyarországi személy jelentkezett Csehszlovákiába történő önkéntes áttelepülésre, a csehszlovák hatóságoknak ugyanannyi magyart állt jogukban kitelepíteni. Magyarországon eredetileg 95 421 szlovák jelentkezett átköltözésre.

Végül 73 273 szlovákajkú települt át ténylegesen, mert időközben 22 148 személy megváltoztatta eredeti elhatározását. A szlovákok 31 308 katasztrális hold földet hagytak Magyarországon. Szlovákiában 105 047 magyart jelöltek ki a hatóságok, amelyből 68 407

személyt telepítettek át. Időközben 6000 magyar Magyarországra menekült. Az áttelepített magyarok 109 295 katasztrális hold földet hagytak szülőföldjükön.

Reszlovakizáció

A szlovák belügyi megbízott 1946. június 17-én kelt rendelete alapján kezdődött meg a magyar lakosság körében az ún. *reszlovakizációs*, más kifejezéssel a *visszaszlovákosítási* kampány. Ennek során a magyarokat választás elé állították: ha szlováknak vallják magukat, visszakapják állampolgárságukat, ha nem, akkor el kell hagyniuk otthonaikat, mert kiutasítják őket Csehszlovákiából. Ez az önkéntesnek hirdetett mozgalom a gyakorlatban *az erőszak alig leplezett vagy nyílt eszközeivel igyekezett elérni, hogy a szlováknak nem is érő magyarok tömegesen vallják magukat szlováknak.*

Az életfeltételeikben erősen megingott, és már hosszú hónapok óta folyamatos zaklatásnak, és üldözésnek kitett emberek közül sokan – különösen azok után, hogy kézzelfogható segítséget sehonnan sem kaptak, és nem is remélhettek – eleget tettek a csehszlovák hatóságok „kívánságainak.” Ennek több magyar lakta járásban a lakosság jelentékeny része ellenállt a kíméletlen nyomásnak.

Összegezve: 719 községben, 423 264 magyar kérvényezte szlovák nemzetiségűnek történő elismerését. Ezek feldolgozása után *a reszlovakizációs bizottság 326 679 magyart nyilvánított szlovák nemzetiségűnek.* Közben 1945. elejétől 1949. közepéig kb. 200 000 magyar személy menekült el a Felvidékről. A Beneš-dekrétumok súlyos hatásai és „eredményei” az 1950-es népszámlálás adataiban tükröződtek, amikor a szlovákiai magyarság lélekszáma ekkor elérte a mélypontot, a 367 733 főt.

A Beneš-dekrétumok, és a kapcsolódó rendeletek hatása napjainkban

Bármennyire hangoztatja a két jogutód állam, hogy a Beneš-dekrétumok „holt” rendeletek, mégis mindkét országban – Szlovákiában és Csehországban – napjainkban is a jogrend szerves részét alkotják. Ez azt jelenti, hogy *a dekrétumok kibocsátása óta Szlovákiában számos olyan törvény született, amely újraszabályozta a dekrétumokban foglalt kérdéseket.* Anélkül azonban, hogy hatályon kívül helyezte volna a vonatkozó rendeleteket, vagy tényszerűen hivatkozott volna arra, hogy módosítja azokat. Ennek következtében *a dekrétumok az eredeti szövegükkel ma is hatályosak.* Ezekon kívül még hatályos jó néhány törvény, amely előbbiektől eltérően rendezi ugyanazokat a kérdéseket.

Az által, hogy a dekrétumokat nem helyezték hatályon kívül, *Szlovákiában tisztázatlan jogi helyzet keletkezett.* A Beneš-dekrétumok ennek következtében továbbra is érvényesek, és ma is hatályosak. A gyakorlatban azonban az újabb jogszabályok és a szlovák jogalkalmazási gyakorlat miatt – szerencsére – nem teljesen érvényesülnek, illetve „csak” a szellemiségükben.

Kárpótlás

A háború utáni rendeletek részbeni tagadását célzó törvények, és törvénymódosítások végrehajtásakor a magyaroknak ismét hátrányos megkülönböztetésben van részük. A szlovákiai magyarságot sújtó Beneš-dekrétumok közül ugyanis *azok, amelyek az ún. közösségi bűnösség elve alapján „a németek, magyarok, valamint a cseh és szlovák nemzet*

árulói és ellenségei mezőgazdasági vagyonának elkobzásáról és sürgősségi szétosztásáról” szóltak, a mai napig hátrányosan érintik a Szlovákiában élő magyarságot.

E rendeletek közé mindenekelőtt az alábbiak tartoznak:

- A köztársasági elnök *12. számú dekrétuma* (1945. június 21.) a németek, magyarok valamint a cseh és szlovák nemzet *árulói és ellenségei mezőgazdasági vagyonának elkobzásáról és sürgősségi szétosztásáról.*
- A köztársasági elnök *28. számú dekrétuma* (1945. július 20.) a németek, magyarok, és az állam más ellenségei *mezőgazdasági földjének cseh, szlovák és más szláv földművesekkel való betelepítéséről.*
- A köztársasági elnök *108. számú dekrétuma* (1945. október 25.) *az ellenséges vagyon elkobzásáról és a nemzeti újjáépítési alapokról.*
- A Szlovák Nemzeti Tanács Mezőgazdasággal és Földreformmal Foglalkozó Megbízotti Hivatalának *24. számú rendelete* (1945. március 10.) a németek, a magyarok, valamint a szlovák nemzet *árulói és ellenségei mezőgazdasági vagyonának elkobzásáról és haladéktalan elosztásáról.*
- A Belügyi Megbízotti Hivatal *1009. számú rendelete* (1946. április 8.), mint kiegészítés a 108. számú dekrétumhoz.
- A Bratislavai (Pozsonyi) Telepítési Hivatal Nemzeti Újjáépítési Alapjának *1401. számú rendelete* (1946. június 25.), ugyancsak kiegészítés a 108. számú dekrétumhoz.

Az előbbi törvényerejű rendeletek alapján elkobzott földeket 1945-után azonnali hatállyal szétosztották. Először a szlovák bizalmi emberek, majd később a Magyarországról áttelepült szlovákok között.

A Csehszlovákiában kiadott 1990. évi *első restitúciós* (azaz visszaszolgáltatási, helyreállítási) *törvény* is szemléletes példája a hátrányos megkülönböztetésnek. A 229/91 számú törvény 12 §-a ugyanis kimondja: ingatlan-vagyonra annak van elővásárlási joga, akinek annak idején kiutalták; az eredeti tulajdonos csak akkor igényelheti vissza, ha a betelepített nem tart rá igényt. *Ez a rendelkezés egyértelműen az eredeti, vagyis a magyar nemzetiségű tulajdonos(ok) kisemmizését jelentette, illetve jelenti.*

Az 1991. évi *második restitúciós törvény* is csak az 1948. után elkobzott vagyonok visszaigénylését tette lehetővé. Az idézett Beneš-dekrétumokból azonban egyértelműen kiténik, hogy *a felvidéki magyarok földjeit, ingatlanait és ingóságait 1945. és 1948. között kobozták el.* A magyarok esetében a visszaigénylés felső határa 50 hektár volt.

Az 1994. évi *harmadik restitúciós törvény* már mindenki számára 250 hektárban jelölte meg a visszaigényelhető ingatlanterület felső határát, de *csak az 1948. után elkobzott földek esetében.*

A restitúciót a következő fő okok akadályozzák:

- A rendkívül rövid visszaigénylési határidők, és a közjegyzői irodák „leterheltsége.”

- Az eljárások folyamán több járásban, az illetékes járási hivatalok hátrányosan megkülönböztették a kárpótlást igénylőket.
- A Beneš-dekrétumok által elvett javak visszaigénylését, vagyis a benyújtott kérelmek elfogadását egyes járásokban a hivatalok egyszerűen visszautasították.

Az előbbiekkal összefüggésben külön említést érdemel a *Szlovákiai Református Egyház* vagyon-visszaigénylésének kérdése. Mint ismeretes Szlovákiában a reformátusok 90 %-a magyar anyanyelvű, ezért „magyar egyházként” tartják számon. 1945. és 1951. között az egyházat az alábbi törvények alapján fosztották meg minden vagyonától. A Beneš-dekrétumok alapján a református egyháztól a következő vagyont kobozták el: 10 321 950 m² földterület, 591 692 m² beépített földterületet, 1 206 894 m² erdő, 61 iskolaépület, 18 tanítólakás, 7 lelkészlak, a volt Gömör vármegyében 3 templom.

- A *Szlovák Nemzeti Tanács 104/1945. számú* törvényerejű rendeletével *fosztották meg tulajdonuktól a civil szervezeteket (egyesületek, társaságok stb.) és egyházakat koholt vádakkal*, mondván, együttműködtek-kollaboráltak a fasiszta államhatalommal. Ezt a törvényt mindenekelőtt a kisebbségi tömörülésekkel szemben érvényesítették.
- A *Szlovák Nemzeti Tanács 34/1945. számú* törvényerejű rendeletével vették el, és államosították az egyházi iskolákat.
- A *Szlovák Nemzeti Tanács 47/1947. számú* törvényerejű rendelete alapján *sajátították ki a már államosított iskolákhoz tartozó földterületeket.*
- A *142/1947. számú törvénnyel* módosították az első földreform-törvényt (ez volt a 104/1945. számú törvény), amelyet a saját érdekei szerint az állam – a tulajdonos kiértesítését mellőzve – több mint egy évtizedig, 1959-ig alkalmazott.
- A *46/1948. számú törvény* alapján *hajtották végre az államosítást*, számos esetben indoklás, vagy az ok megjelölése nélkül.
- A *150/1951. számú törvénnyel* tulajdonítottak el véglegesen minden olyan ingatlant, amelyet a 46/1948. számú törvény alapján elvettek, de a telekkönyvi bejegyzésére még nem került sor.
- A *282/1993. számú törvény* az egyházi restitúcióról, amely a 104/1945 számú törvényerejű rendelet kivételével hatálytalanította az egyházak háború utáni jogfosztására vonatkozó törvényeket.

Az ún. nevesítetlen földek

A Beneš-dekrétumok és a földek elkobzásának körébe tartozik **az ún. nevesítetlen földek kérdése**. Ezek azok az ingatlanok, amelyeknek magyarok, illetve németek voltak az eredeti tulajdonosai, és akiket:

- megfosztottak jogaiktól (népbíróságok elé állítottak, meghurcoltak, illetve azt megelőzően deportált zsidók voltak)
- kitelepítettek Magyarországra

- kényszermunkára hurcoltak Csehországba
- akiknek a vagyonát elkobozták

E földek azért „*nevesítetlenek*”, mert 1950-ben, Szlovákiában megszüntették a hatósági telekkönyvi nyilvántartásba vételt, és csak 1995-től indult újra. A tulajdonosok második, harmadik nemzedéke gyakran már nem is tudja, hogy szüleinek, nagyszüleinek milyen, és mekkora földvagyona volt, és az a telekkönyvben hol található Egyébként az ún. „nevesítetlen földek” több mint 90 %-a, a dél-szlovákiai a döntően magyar szállásterületen és a cipszer lakta észak-szlovákiai vidékeken, fekszik.

E „nevesítetlen földek” nagysága 600 ezer (!) hektár, azaz 6000 km², amely a felvidéki magyarság ősi szállásterületének kb. a fele.

*

A Beneš-dekrétumok hatása érvényesült és érvényesül napjainkig az alábbi területeken, ahol a jogsérelmet szenvedett magyaroknak (és németeknek) semmilyen kárpótlásra nincsen kilátásuk.

- A kollektív bűnösség elve alapján, a Beneš-dekrétumok következtében állásukat, illetve nyugdíjukat vesztett magyar köztisztviselők, tanítók – akiket megfosztottak állampolgárságuktól is – máig nem kaptak semmilyen kárpótlást.
- Más cseh/szlovákiai nemzetiségekkel ellentétben, a Szovjetunióba „malenkij robotra” hurcolt és életben maradt magyar személyek sem részesültek sehonnan kárpótlásban.
- Hasonlóan nem részesültek, és nem részesülnek kárpótlásban az említett vonatkozó Beneš-dekrétummal megszüntetett társadalmi szervezetek, illetve azok jogutódjai. Ezeknek a volt magyar szervezeteknek – például a Cserkész Szövetség, a volt Magyar Tanítók Szövetsége, a Hanza Szövetkezet, stb. – még lehetőségük sincsen arra, hogy volt ingatlanjaikat visszaigényeljék, illetve anyagi kárpótlást kérjenek.

Melléklet

Jelenleg is érvényben lévő 1945. évi megtorló dekrétumok Szlovákiában

- 2/1945.** (1945. február 1.) A felszabadult területen a gazdasági élet normalizálására vonatkozó rendkívüli intézkedésekről.
- 5/1945.** (1945. május 19.) Az elnyomás idején [1938-1945] végrehajtott egyes vagyoni jogi szerződések érvénytelenségéről, továbbá a németek, a magyarok, az árulók és a kollaboránsok, valamint egyes szervezetek és intézetek vagyoni értékeinek állami kezeléséről.
- 6/1945.** (1945. február 1.) A fasiszta bűnözők, az árulók és segítők megbüntetéséről, valamint a rendkívüli népbíróságok létesítéséről.

- 12/1945.** (1945. június 21.) A németek, a magyarok, valamint a szlovák nemzet árulói és ellenségei mezőgazdasági vagyonának elkobzásáról és sürgős elosztásáról [Csehszlovákia szláv ajkú lakosságának körében].
- 16/1945.** (1945. június 19.) A fasiszta bűnösök, az árulók és segítők megbüntetéséről, valamint a rendkívüli népbíróságokról. (Ez utóbbit hatályon kívül helyezte a köztársasági elnök 33/1948. számú alkotmánydekrétuma, amely *Szlovákiára vonatkozóan, ugyanezt egyben hatályba helyezte*).
- 22/1945.** (1945. június 23.) Alkotmány-dekrétum a Csehszlovákia területén kívül kiadott jogszabályokról.
- 28/1945.** (1945. július 20.) A németek, a magyarok és az állam más ellenségei mezőgazdasági földjének cseh, szlovák és más szláv földművesekkel való betelepítéséről
- 71/1945.** (1945. szeptember 19.) Azon személyek munkakötelezettségéről, akik elvesztették csehszlovák állampolgárságukat
- 101/1945.** (1945. október 24.) Egyes élelmiszeripari vállalatok államosításáról.
- 108/1945.** (1945. október 25.) Az ellenséges vagyon elkobzásáról és a nemzeti újjáépítési alapokról. (Személyes tárgyaik, csomagjaik kivételével minden magyar vagyonát elkobozták).

Bibliográfia

- Beneš, Edvard elnöki dekrétumai avagy a magyarok és németek jogfosztása.** Vál. szerk., bev. tan. Kövesdi János. Pannónia Könyvkiadó, Pozsony / Bratislava - Pressburg, 1996. [A dekrétumok magyar fordítása: 194-274. old.]
- Janics Kálmán:** A hontalanság évei. A szlovákiai magyar kisebbség a második világháború után 1945–1948. Illyés Gyula előszavával. Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem. Bern–München, 1979.
- Janics Kálmán:** A Kassai Kormányprogram és a magyarság „kollektív bűnössége”. Pannónia Könyvkiadó, Pozsony / Bratislava / Pressburg, 1993. (Szlovákiai Magyar Füzetek, 2. szám.)
- Zvara, Juraj:** Mad'arská menšina na Slovensku po roku 1945. Bratislava, 1969.

